

การวิเคราะห์บทเพลงของ จานек กวิซดาล่า
เพื่อสร้างสรรค์บทเพลงแจ๊สร่วมสมัย
An Analysis of Janek Gwizdala's
Songs to Compose Contemporary Jazz

หัสพงค์ นิธิสุภาเมสิทธิ์¹ และเฉลิมศักดิ์ พิกุลศรี²
Hassapong Nitisupamaysit¹ and Chalerm Sak Pikulsri²

บทคัดย่อ

งานวิจัยเรื่องนี้มีจุดประสงค์เพื่อวิเคราะห์บทเพลงของ จานек กวิซดาล่า เพื่อนำผลจากการวิเคราะห์มาสร้างสรรค์บทเพลงแจ๊สร่วมสมัย พบว่าเพลง Light Years มี สังกีตลักษณ์แบบ AB หรือ Binary Form อยู่ในบันไดเสียง D minor คอร์ดท่อนเกริ่นนำคือ Dm | F | C | Gm คอร์ดท่อน A คือ Dm F | Edim Dm | Bb C | D คอร์ดท่อน B และ ท่อนแสดงคีตปฏิภาณมีคอร์ดคล้ายกันคือ Bbmaj | C | Dm แต่คอร์ดท่อนแสดงคีตปฏิภาณมีคอร์ด Gm ใน 2 ห้องสุดท้าย ทำนองหลักบรรเลงด้วยเบสไฟฟ้า มีทำนองคีตปฏิภาณอยู่ในบันไดเสียงเมเจอร์ บันไดเสียงไมเนอร์ บันไดเสียงเพนทาโทนิค บันไดเสียงอัลเตร์ริต บันไดเสียงสมมาตร ค่าโน้ตที่ใช้บ่อยคือค่าโน้ตเซบีดหนึ่งชั้น เซบีดสองชั้น โน้ตตัวดำ การบรรเลงแบบคอร์ด

จากนั้นผู้วิจัยได้นำผลจากการวิเคราะห์เพลงมาประพันธ์เพลง King Slayer โดยมีแนวคิดในการประพันธ์ คือ แนวคิดการสร้างคอร์ด การสร้างทำนอง การแสดงคีตปฏิภาณ ซึ่งแนวคิดเหล่านี้ได้มาจากการวิเคราะห์เพลง Light Years ของ จานек กวิซดาล่า โดยผสมผสานแรงบันดาลใจของผู้ประพันธ์ที่มาจากเกม ลีจอ้อฟเลเจนท์ (League of Legend)

¹ นักศึกษาศิลปกรรมศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น
email: domelawjazz@gmail.com

¹ Master of Fine and Applied Arts Program in Music, Faculty of Fine and Applied Arts, Khon Kaen University, Email: domelawjazz@gmail.com

² ศาสตราจารย์ ดร. สาขาวิชาดุริยางคศิลป์ คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น Email: chapik@kkumail.com

² Professor Dr. of Fine and Applied Arts Program in Music, Faculty of Fine and Applied Arts, Khon Kaen University, Email: chapik@kkumail.com

โดยเพลง King Slayer ที่ได้ประพันธ์มานั้นตรงตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย เป็นเพลงที่มีคุณลักษณะทางดนตรีแบบดนตรีสมัยนิยมที่สามารถเปิดโอกาสให้มีการด้นสด (Improvise) ตามรูปแบบของเพลงแจ๊ส

คำสำคัญ : การวิเคราะห์บทเพลง / จานেকกวิซดาล่า / การประพันธ์บทเพลงแจ๊สร่วมสมัย

Abstract

The purpose of this study was to analyze Janek Gwizdala's songs for improvising the contemporary jazz. It was found that the Light Years song provided the musical form as AB or Binary Form in the D minor scale. The intro chord was Dm | F | C | Gm, Dm F | Edim Dm for the part A, and | Bb C | D for the part B. In addition, the improvisational part had the similar chord as Bbmaj | C | Dm, but as Gm in the last two bars. The main melody was played by the electric bass. It was found that the improvisational melody was embedded in the major scale, the minor scale, pentatonic scale, altered scale, and the symmetrical scale. The notes frequently used were the 8th note, 16th note, quarter note, and chord performance.

Secondly, the King Slayer song was improvised under the concepts of the chord and melody generation and the improvisational performance. These mentioned concepts were derived from the analysis of the Light Years song of Janek Gwizdala, and integrated with the composer's inspiration from the League of Legend Game.

The song King Slayer was composed for the purposes of the research. It is a song that has the musical characteristics of popular music that can be improvised.

Keywords: Song analysis / Janek Gwizdala / Compose Contemporary Jazz

บทนำ

ปัจจุบันดนตรีแจ๊สร่วมสมัยเป็นอีกรูปแบบหนึ่งของดนตรีแจ๊สที่ได้รับความนิยมในหมู่นักดนตรีแจ๊ส ซึ่งดนตรีแจ๊สร่วมสมัยมีพัฒนาการมาจากสมูธแจ๊สและโมเดิร์นแจ๊ส โดยได้รับอิทธิพลทางดนตรีมาจากดนตรีป๊อป ฟังก์ และฟิวชั่นแจ๊ส ได้รับความนิยมอย่างมากในช่วงปลายศตวรรษที่ 20 แจ๊สร่วมสมัยเป็นรูปแบบดนตรีที่นำเอาดนตรีรูปแบบอื่น ๆ มาผสมผสาน อย่างไรก็ตามก็คงมีการด้นสด (Improvise) นอกจากนั้นดนตรีแจ๊สร่วมสมัยมีอัตราความเร็วที่ใกล้เคียงกับบีบอบ (Bebop) แต่ไม่มีการด้นสดมากเท่า โดยจะให้ความสำคัญในเรื่องของจังหวะและทำนอง

จาเนค กวิซดาล่า (Janek Gwizdala) เป็นนักกีตาร์เบสไฟฟ้า เคยศึกษาที่วิทยาลัยดนตรีเบิร์กลี (Berklee College of Music) เคยได้ร่วมออกแสดงคอนเสิร์ตกับ บ็อบ เรย์โนลส์ (Bob Reynolds) และมาร์คัส มิลเลอร์ (Marcus Miller) จากการร่วมงานกับนักดนตรีทั้ง 2 ส่งผลต่อวิธีการบรรเลงและการประพันธ์ของจาเนค กวิซดาล่า ทำให้เขาเป็นนักกีตาร์เบสไฟฟ้าและนักประพันธ์รุ่นใหม่ที่กำลังได้รับความนิยม สำหรับในประเทศไทยยังไม่มีใครใช้ดนตรีรูปแบบของ จาเนค กวิซดาล่า มาใช้ในการประพันธ์เพลง เพราะเป็นแนวดนตรีที่ต้องใช้ความสามารถทั้งในด้านการบรรเลงและการประพันธ์รวมถึงการแสดงคีตปฏิภาณที่ต้องใช้ความสามารถเฉพาะตัวอย่างมากในการที่จะแสดงออกมาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

เพลงของจาเนค กวิซดาล่า มีเอกลักษณ์ที่ในบทเพลงจะมีการใช้ชุดคอร์ดที่ไม่เยอะและไม่ซับซ้อนเหมือนกับเพลงแจ๊สทั่วไป ซึ่งคล้ายกับเพลงร่วมสมัยในปัจจุบัน เพื่อให้สามารถฟังได้ง่าย แต่มีเอกลักษณ์ที่ชัดเจนในการด้นสด ที่มักใช้เทคนิคการบรรเลงแบบข้ามสาย สร้างเสียงค่างไว้ และบรรเลงด้วยความเร็วในบันไดเสียงเพนทาโทนิคร่วมกับบันไดเสียงโคมาติก

ดังนั้นผู้วิจัยจึงนำแนวคิดที่ได้จากการวิเคราะห์บทเพลง Light Years จากผลงานอัลบั้มล่าสุดชื่อชุดผลงาน The Union ของจาเนค กวิซดาล่า เพื่อนำผลจากการวิเคราะห์มาเป็นแนวทางในการประพันธ์เพลงแจ๊สร่วม ภายใต้ชื่อผลงาน “King Slayer”

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. วิเคราะห์บทเพลงและกลวิธีแสดงคีตปฏิภาณบทเพลงของจาเนค กวิซดาล่า

2. นำผลจากการวิเคราะห์เพลงของ จาเนค กวิซดาล่า มาสร้างบทประพันธ์ ดนตรีแจ๊สร่วมสมัย

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทราบถึงวิธีการประพันธ์เพลง และกลวิธีการแสดงคีตปฏิภาณของ จาเนค กวิซดาล่า
2. ได้พัฒนาผลงานการประพันธ์เพลงของผู้วิจัย

กรอบแนวคิดในการทำวิจัย

งานวิจัยชิ้นนี้เป็นงานวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยเก็บข้อมูลจากแอปพลิเคชันที่ชื่อว่าสปอติไฟล์ (Spotify) ใช้หนังสือของ จาเนค กวิซดาล่า ชื่อว่า Janek Gwizdala Song Book เพื่อวิเคราะห์เพลง ให้ทราบถึงกระบวนการประพันธ์ ทฤษฎีดนตรีแจ๊ส และหลักการเรียบเรียงเสียงประสานในดนตรีแจ๊ส จากนั้นผู้วิจัยจึงได้นำเอาแนวคิดการประพันธ์เพลงแจ๊สร่วมสมัยของ จาเนค กวิซดาล่า เพื่อนำไปประพันธ์เพลง

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์บทเพลงจากผลงานของ จาเนค กวิซดาล่า 1 บทเพลง คือเพลง Light Years (ไลท์ เยียส์) อัลบั้ม “เดอะยูเนียน” (The Union) จากนั้นผู้วิจัยได้นำผลจากการวิเคราะห์มาประพันธ์เพลง 1 บทเพลงคือเพลง King Slayer (คิง สเลเยอร์)
2. ขอบเขตด้านเวลา ผู้วิจัยได้กำหนดระยะเวลาในการดำเนินการวิจัย รวมระยะเวลาทั้งสิ้น 1 ปี 4 เดือน ตั้งแต่เดือนกุมภาพันธ์ 2563 ถึงเดือนมิถุนายน 2564

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

ภาพที่ 1 ภาพของ จานเนค กวิซดาล่า
(ที่มา: Wikipedia, 2562)

จานเนค กวิซดาล่า (Janek Gwizdala) เกิดวันที่ 19 พฤศจิกายน ค.ศ. 1978 ที่ ลอนดอน ประเทศอังกฤษ จานเนค กวิซดาล่าเริ่มสนใจดนตรีเมื่ออายุ 11 ปี โดยเริ่มต้นเรียนกีตาร์คลาสสิก (Classic Guitar) ที่มูลนิธิดนตรีเมอร์ตัน (Merton Music Foundation) จากนั้นจึงเรียนเครื่องเป่าทองเหลือง เครื่องกระทบในวงออเคสตรา และกลองชุด จากนั้นจึงสนใจเรียนกลองชุดจริงจัง โดยได้แรงบันดาลใจจาก เอียน โทมัส (Ian Thomas) เขาได้เริ่มสนใจดนตรีแจ๊สในช่วงนี้และเริ่มบรรเลงร่วมกับวงดนตรีแจ๊สท้องถิ่น หลังจากร่วมบรรเลงกับวงนี้ไม่นานจานเนคจึงตัดสินใจมาเล่นเบสไฟฟ้า (Electric Bass) โดยครูสอนเบสคนแรกของเขาคือ เจฟ แกสคอยน์ (Geoff Gascoyne) จานเนค กวิซดาล่าเขาจะบันทึกโน้ตทุกอย่างที่แกะได้ลงในสมุดบรรทัด 5 เส้น ตั้งแต่อายุ 15 ปี ซึ่งด้วยเหตุนี้เองจึงส่งผลให้ จานเนค กวิซดาล่า มีโน้ตเพลงมากมายที่สามารถเลือกนำมาปรับใช้งานให้เกิดเอกลักษณ์ของตนเอง นักดนตรีผู้มีอิทธิพลทางดนตรีต่อ จานเนค กวิซดาล่า ได้แก่ ชาร์ลี 'เบิร์ด' ปาร์คเกอร์ (Charlie 'Bird' Parker) จอห์น โคลเทรน (John Coltrane) ริชาร์ด โบนา (Richard Bona) มาคัส มิลเลอร์ (Marcus Miller) วิคเตอร์ วู้ดเทน (Victor Wooten) จานเนค กวิซดาล่า ได้เดินทางร่วมบรรเลงดนตรีทั่วประเทศอังกฤษ ต่อมาได้รับงานประจำที่รอนนี่ สก็อตส์ แจ๊สคลับ (Ronnie Scott's Jazz Club) ที่เมืองลอนดอน ประเทศอังกฤษ

ในปี ค.ศ. 1998 นักร้องนำในวงชื่อฟลอรา พิวริม (Flora Purim) แนะนำให้จาเนคไปเรียนที่วิทยาลัยดนตรีเบิร์กลี (Berklee College of Music) ซึ่งเป็นวิทยาลัยดนตรีระดับโลก ตั้งอยู่ที่เมืองบอสตัน ประเทศสหรัฐอเมริกา ระหว่างที่ศึกษาอยู่ที่เบิร์กลี จาเนค กวิซดาล่า ได้มีโอกาสร่วมงานกับเคนวูด เดนนาร์ด (Kenwood Dennard) นักกลองแจ๊สชาวอเมริกัน ได้แนะนำให้จาเนคได้มีโอกาสร่วมงานกับ พีท เลวิน (Pete Levin) นักเปียโน และ ฮาริม บูลล็อก (Harim Bullock) นักกีตาร์ จากนั้นจึงจาเนคย้ายมาอยู่ที่เมืองนิวยอร์ก (New York) เพื่อเป็นนักดนตรีอาชีพร่วมงานกับศิลปินระดับโลกมากมายเช่น โจโจ เมเยอร์ (JoJo Mayer) เวย์น์ เคนท์ (Wayne Krantz) ไมค์ สเติร์น (Mike Stern) แพท เมทธีนี่ (Pat Metheny ค.ศ.1954-ปัจจุบัน) มาคัส มิลเลอร์ (Marcus Miller) (Wikipedia, 2562)

จาเนค กวิซดาล่า ระหว่างที่ร่วมบรรเลงกับศิลปินแจ๊สระดับโลกมากมาย จาเนคมีผลงานบันทึกเสียงของตนเองเริ่มตั้งแต่ปี ค.ศ.2004 และสร้างสรรค์ผลงานเรื่อยมาจนผลงานล่าสุดเผยแพร่ออกมาเมื่อวันที่ 25 มิถุนายน ค.ศ.2019 โดยผู้วิจัยจะหยิบยกผลงานการบันทึกเสียงของจาเนค กวิซดาล่าตั้งแต่ปี ค.ศ.2014 ถึง ค.ศ. 2019 จำนวนทั้งสิ้น 3 อัลบั้ม ได้แก่ 1) อัลบั้ม โมชัน พิกเจอร์ (Motion Picture) วางจำหน่ายวันที่ 23 ธันวาคม ค.ศ.2014 2) อัลบั้ม อเมริกัน แอล์ม (American Elm) วางจำหน่ายวันที่ 21 มกราคม ค.ศ.2016 และ 3) อัลบั้ม เดอะ ยูเนียน (The Union) วางจำหน่ายวันที่ 25 มิถุนายน ค.ศ.2019

วิธีดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยได้ใช้วิธีถอดโน้ตจากการฟังในโปรแกรมสเปคโตรไฟล์ ซึ่งเป็นแหล่งรวบรวมผลงานของศิลปินทั่วโลกแบบถูกลิขสิทธิ์ และอ้างอิงจากหนังสือ Janek Gwizdala Song Book ของ จาเนค กวิซดาล่า เพื่อใช้ในการเปรียบเทียบการถอดโน้ตของผู้วิจัย จากนั้นผู้วิจัยใช้โปรแกรม MuseScore 3 ในการบันทึกโน้ตโดยออกแบบโครงสร้างสกออร์แบบ Lead Sheet ในการบันทึกการถอดโน้ตเพลงของจาเนค กวิซดาล่า การบันทึกโน้ตโดยออกแบบโครงสร้างสกออร์แบบ Lead Sheet เป็นการบันทึกความเร็วของเพลง คอร์ดเพลง ทำนองเพลง สำหรับเครื่องดนตรี 1 ชิ้น

ผู้วิจัยได้เลือกใช้สกออร์แบบย่อ เพื่อใช้ในการบันทึกโน้ต ซึ่งสกออร์โน้ตแบบย่อเป็นการบันทึก ความเร็วของเพลง คอร์ดเพลง ทำนองเพลง โดยแยกโครงสร้าง

ทำนองในบรรทัด 5 เส้น จำนวน 5 บรรทัด ซึ่ง 5 บรรทัดจะสามารถอธิบายทำนองหลักของเพลงได้ครบถ้วน และทำให้เห็นการประสานเสียงของทำนองได้ชัดเจนขึ้น

ภาพที่ 2 สกอร์แบบย่อ

การวิเคราะห์บทเพลง Light Years ของ จานะ กวีชดาล่า เพื่อสร้างสรรค์บทเพลงแจ๊สร่วมสมัย ผู้วิจัยได้แยกกระบวนการวิเคราะห์และสร้างสรรค์ไว้ 2 ประเด็นซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

1. การวิเคราะห์บทเพลงและกลวิธีแสดงคีตปฏิภาณเครื่องดนตรีเบสไฟฟ้าของจานะ กวีชดาล่า

ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์สังคีตลักษณ์และจังหวะ ในท่อนเกริ่นนำ ท่อน A ท่อน B เพื่อให้ทราบถึงหลักความคิดของการประพันธ์เพลงทั้งหมด โดยใช้ทฤษฎีดนตรีแจ๊สเรื่องบันไดเสียงและโหมด โดยจะแบ่งขั้นตอนดังนี้

- 1.1 วิเคราะห์สังคีตลักษณ์ และจังหวะ
- 1.2 วิเคราะห์ท่อนเกริ่นนำ
- 1.3 วิเคราะห์ท่อน A
- 1.4 วิเคราะห์ท่อน B

2. การวิเคราะห์การแสดงคีตปฏิภาณ

การวิเคราะห์การแสดงคีตปฏิภาณผู้วิจัยวิเคราะห์ในส่วนของคอรัดบันไดเสียง กลวิธีต่างๆ ที่จานะ กวีชดาล่า เลือกมาใช้ในการแสดงคีตปฏิภาณ

3. ขั้นตอนการประพันธ์

ผู้วิจัยได้ใช้รูปแบบดนตรีจากการวิเคราะห์บทเพลงของ จานเนค กวิชดาล่า ในการประพันธ์ โดยผู้วิจัยได้รับแรงบันดาลใจในการประพันธ์เพลงมาจากตัวละคร จากเกมลีจออฟเลเจนด์ (League of Legend) ที่มีชื่อว่า ไชราส (Sylas) ผู้นำ ปลดปล่อยทาสและล้มล้างอาณาจักรที่กักขังเขาไว้ จึงตั้งชื่อเพลงว่า King Slayer บทเพลงนี้เป็นบทประพันธ์ในแนวทางของดนตรีแจ๊สร่วมสมัยที่ ประพันธ์ในรูปแบบ วงดนตรีแจ๊ส 4 ชั้นได้แก่ เปียโน เบสไฟฟ้าห้าสายยี่สิบสี่เฟรต กีตาร์ไฟฟ้า กลองชุด โดยเพลงจะเน้นบรรยากาศของเพลงเพื่อให้ผู้ฟังได้จินตนาการตาม บทเพลง King Slayer จะมีความยาวประมาณ 3 นาที

ผู้วิจัยได้นำแนวคิดที่ได้จากการวิเคราะห์เพลงของ จานเนค กวิชดาล่า มารวมกับแรงบันดาลใจในการประพันธ์เพลง โดยมีรูปแบบการประพันธ์ดังต่อไปนี้

- 1) การสร้างคอร์ด โดยคอร์ดที่ ประพันธ์จะมีเทนชั่นมากกว่าคอร์ดทบเจ็ด
- 2) การสร้างทำนอง โดยทำนองจะมีอยู่ 3 ท่อนได้แก่ ทำนอง A ทำนอง B ทำนอง C และ
- 3) การแสดงมีการกำหนดบันไดเสียงและเปิดโอกาสให้มีการด้นสดในบันไดเสียงที่กำหนดไว้

ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่องการวิเคราะห์บทเพลงของ จานเนค กวิชดาล่า เพื่อสร้างสรรค์ บทเพลงแจ๊สร่วมสมัยเป็นการวิจัยเชิงสร้างสรรค์ โดยผู้วิจัยทำการวิเคราะห์บทเพลง ของ จานเนค กวิชดาล่า ชื่อเพลง Light Years เพื่อนำผลจากการวิเคราะห์มาใช้เป็นแนวทางในการประพันธ์บทเพลงแจ๊สร่วมสมัย โดยได้ใช้หลักการวิเคราะห์และ ประพันธ์เพลงจากหนังสือ เอกสาร ข้อมูลจากอินเทอร์เน็ตมาใช้ในการวิเคราะห์และ ประพันธ์บทเพลง จากนั้นผู้วิจัยได้นำเสนอบทวิเคราะห์ในรูปแบบเชิงพรรณนา นอกจากนั้นในการประพันธ์เพลงผู้วิจัยได้บันทึกการแสดงดนตรีสดในบทประพันธ์ที่มีชื่อว่า King Slayer และนำไปเผยแพร่ในช่องทางโซเชียลทางยูทูปและเฟสบุ๊ค

ในการศึกษาวิจัยเรื่อง การวิเคราะห์บทเพลงของ จานเนค กวิชดาล่า เพื่อ สร้างสรรค์บทเพลงแจ๊สร่วมสมัย ผู้วิจัยได้ทำการสรุปผลโดยแบ่งเนื้อหาออกเป็น 2 ส่วน ได้แก่ 1) วิเคราะห์บทเพลงและกลวิธีแสดงคีตปฏิภาณเครื่องดนตรีเบสไฟฟ้า ของจานเนค กวิชดาล่า และ 2) นำผลจากการวิเคราะห์มาสร้างผลบทเพลงแจ๊ส

ร่วมสมัยตามแนวทางของ จาเนค กวิซดาล่า มาสร้างบทประพันธ์ดนตรีแจ๊สร่วมสมัย สามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังต่อไปนี้

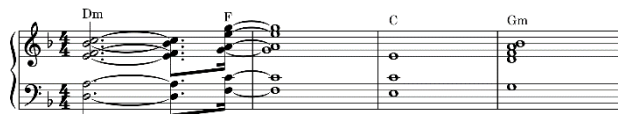
1. การวิเคราะห์บทเพลงและกลวิธีแสดงคีตปฏิภาณเครื่องดนตรีเบสไฟฟ้าของจาเนค กวิซดาล่า

การวิเคราะห์บทเพลง Light Years ของ จาเนค กวิซดาล่า ผู้วิจัยได้แบ่งขั้นตอนการวิเคราะห์ออกเป็น 2 ส่วนคือการวิเคราะห์บทเพลง และการวิเคราะห์การแสดงคีตปฏิภาณ ดังนี้

1.1 วิเคราะห์บทเพลง

1.1.1 สัจคีตลักษณ์ หรือ Form ของเพลง Light Years เป็นสัจคีตลักษณ์แบบ AB หรือ Binary Form คือ มีทำนองหลักอยู่ 2 ทำนอง คือ ทำนอง A และ ทำนอง B โดยจะมีท่อนเกริ่นนำสอดแทรกระหว่างท่อนทำนองหลัก ความเร็วที่ 125 BPM เพลงอยู่ในบันไดเสียง D minor เพลงมีความยาว 104 ห้อง กลองจะบรรเลงรูปแบบการเดินสวนสนามหรือ Marching

1.1.2 ท่อนเกริ่นนำ มีทั้งหมด 4 ห้อง มีอยู่ด้วยกัน 4 คอร์ด คือ Dm | F | C | Gm โดยจะบรรเลง 1 คอร์ดต่อ 1 ห้องเมื่อบรรเลงครบ 4 ห้อง จะย้อนมาบรรเลงท่อนเกริ่นนำอีก 1 รอบ ลักษณะการบรรเลงจะเป็นการบรรเลงลักษณะ Vamp เพื่อสร้างบรรยากาศของเพลงโดยจะบรรเลงเครื่องดนตรีพร้อมกันเมื่อบรรเลงครบแล้วจะเข้าไปสู่ท่อน A

ภาพที่ 3 โน้ตท่อนเกริ่นนำ

1.1.3 ท่อน A มีทั้งหมด 8 ห้อง มีอยู่ด้วยกัน 7 คอร์ดคือ Dm F | Edim Dm | Bb C | D โดยจะบรรเลง 2 คอร์ด ต่อ 1 ห้อง ยกเว้นห้องที่ 4 และ ห้องที่ 8 ที่จะมีคอร์ดเดียว ทำนองจะบรรเลงโดยเบสไฟฟ้า มีช่วงเสียงห่างกันที่สุดคือคู่ 5 เพอเฟค ช่วงเสียงที่แคบที่สุดคือคู่ 2 เมเจอร์

ภาพที่ 4 คอร์ดและทำนองเพลงท่อนทำนอง A

1.1.4 ท่อน B มีทั้งหมด 8 ห้อง มีอยู่ด้วยกัน 3 คอร์ดคือ Bbmaj | C | Dm โดยจะบรรเลง 1 คอร์ดต่อ 1 ห้อง ยกเว้นห้องที่ 3 และ 4 ที่จะใช้คอร์ดร่วมกัน ทำนองจะบรรเลงโดยเบสไฟฟ้า มีช่วงเสียงห่างกันที่สุดคือคู่ 3 ไมเนอร์ ช่วงเสียงที่แคบที่สุดคือ 2 เมเจอร์

ภาพที่ 5 คอร์ดและทำนองท่อนทำนองหลัก B

1.2 วิเคราะห์การแสดงคีตปฏิภาณ

คีตปฏิภาณของ จานเนค กวิชดาล่า ในบทเพลง Light Years มีทั้งหมด 32 ห้อง มีคอร์ดอยู่ด้วยกัน 4 คอร์ดคือ Bbmaj | C | Dm ใน 4 ห้องแรก และ คอร์ด Bbmaj | C | Gm โดย จานเนค จะแสดงคีตปฏิภาณคนเดียว โน้ตที่เลือกมาจะอยู่ในบันไดเสียงเมเจอร์ บันไดเสียงไมเนอร์ บันไดเสียงเพนทาโทนิค บันไดเสียงอัลเตริค บันไดเสียงสมมาตร ค่าโน้ตที่ใช้บ่อยคือค่าโน้ตเซบีดหนึ่งชั้น เซบีดสองชั้น โน้ตตัวดำ การบรรเลงแบบคอร์ด มีช่วงเสียงห่างกันที่สุดคือคู่ 7 เมเจอร์ ช่วงเสียงที่แคบที่สุดคือคู่ 2 ไมเนอร์

2. การสร้างผลบทเพลงแจ๊สร่วมสมัยตามแนวทางของ จานเนค กวิชดาล่า มาสร้างบทประพันธ์ดนตรีแจ๊สร่วมสมัย

ผู้วิจัยได้ประพันธ์เพลงชื่อว่า King Slayer โดยบทประพันธ์เพลง King Slayer มีสังคีตลักษณะ หรือ Form คือ ABC หรือ รอนโดฟอร์ม มีทำนองหลักอยู่

3 ทำนองคือ ทำนอง A ทำนอง B ทำนอง C โดนจะมีท่อนเกริ่นนำสอดแทรกระหว่างท่อนทำนองหลัก ความเร็วเพลงที่ 100 BPM เพลงอยู่ในบันไดเสียง F minor เพลงมีความยาว 130 ห้อง กลองจะบรรเลงผสมระหว่างกลองเดินสวนสนามและดรัมแอนด์เบส

2.1 แนวคิดการสร้างคอร์ด

บทเพลง King Slayer จะอยู่บนบันไดเสียงไมเนอร์ ตามบันไดเสียงของเพลง Light Years โดยจะกำหนดให้เพลง King Slayer นี้อยู่บนบันไดเสียง F minor โดยการสร้างคอร์ดจะใช้คอร์ด Fm11 เป็นคอร์ดแรกของเพลง จากนั้นผู้ประพันธ์จะใช้การประพันธ์คอร์ดให้ที่ลักษณะให้เสียงต่ำไล่ลงตามบันไดเสียง เมื่อคอร์ดดำเนินมาถึงคอร์ด Bb7 วนกลับไปเท่คอร์ด Fm โดยจะใช้รูปแบบการดำเนินคอร์ดลักษณะนี้ในท่อนเกริ่นนำ ในคอร์ด Fm11 มือซ้ายของนักเปียโนจะเล่นโน้ต G Ab Bb C ส่วนมือขวาจะเล่นโน้ต Eb G Bb โดยให้เบสไฟฟ้าเล่นโน้ต F จะทำให้ในคอร์ด Fm11 นี้ได้เทนชั่น 9 คือโน้ต G และ 11 คือโน้ต Bb จะทำให้ได้เสียงคอร์ดที่มีมิติมากขึ้น คอร์ดต่อมาคือคอร์ด Eb7 จะมาในโน้ตตัวสุดท้ายของเซ็ปต์ 2 ชั้น ของจังหวะที่ 4 ของห้องที่ 1 มือซ้ายของนักเปียโนจะเล่นโน้ต F Ab Bb C มือขวาจะเล่นโน้ต Db F Ab โดยให้เบสไฟฟ้าเล่นโน้ต Eb จะทำให้ในคอร์ด Eb7 นี้ได้เทนชั่น 9 คือโน้ต F เทนชั่น 11 คือโน้ต Ab และเทนชั่น 13 คือโน้ต C ทำให้คอร์ดนี้มีสีสันมากยิ่งขึ้นซึ่งเป็นสิ่งที่นักดนตรีแจ๊สส่วนใหญ่นิยมใช้ คอร์ดต่อมาคือคอร์ด Dbmaj#11 มือซ้ายของนักเปียโนจะเล่นโน้ต Eb G Bb มือขวาจะเล่นโน้ต C Db F โดยให้เบสไฟฟ้าเล่นโน้ต Db จะทำให้คอร์ด Dbmaj#11 นี้จะได้เทนชั่น 9 คือโน้ต Eb เทนชั่น #11 คือโน้ต G และเทนชั่น 13 คือโน้ต Bb โดยเทนชั่นที่ให้เสียงคอร์ดนี้โดดเด่นคือโน้ต G ซึ่งเป็นโน้ต #11 ของคอร์ด ซึ่งเทนชั่น #11 เป็นเทนชั่นที่นักดนตรีแจ๊สนิยมนำมาใส่ในคอร์ด Major คอร์ดต่อมาคือ Cm7 มือซ้ายของนักดนตรีจะเล่นโน้ต Eb F G มือขวาจะเล่นโน้ต Bb D Eb G ในคอร์ด Cm7 โดยให้เบสไฟฟ้าเล่นโน้ต C จะได้เทนชั่น 9 คือโน้ต D และเทนชั่น 11 คือโน้ต F ต่อมาในคอร์ดสุดท้ายของท่อนเกริ่นนำคือคอร์ด Bb7 มือซ้ายของนักเปียโนจะเล่นโน้ต D F Ab C มือขวาจะเล่น D F Ab โดยให้เบสไฟฟ้าเล่นโน้ต Bb ในคอร์ด Bb7 นะจะได้เทนชั่น 9 คือโน้ต C

2.2 แนวคิดการสร้างทำนอง

การสร้างทำนองท่อน A โน้ตทั้งหมดจะอยู่ในบันไดเสียง Fm มีช่วงเสียงห่างกันที่สุดคือคู่ 4 เพอเฟค ช่วงเสียงที่แคบที่สุดคือคู่ 2 เมเจอร์ ใช้กลวิธีการถามตอบหรือ Call and Respond เพื่อให้ผู้ฟังจำทำนองท่อน A ได้ ในท่อน A

จะใช้เบสไฟฟ้าในการบรรเลง การสร้างทำนองท่อน B โน้ตทั้งหมดอยู่ในบันไดเสียง Fm มีช่วงเสียงที่ห่างกันที่สุดคือคู่ 3 ไมเนอร์ ช่วงเสียงที่แคบที่สุดคือคู่ 2 เมเจอร์ ใช้กลวิธีการถามตอบหรือ Call and Respond เช่นเดียวกับท่อน A จะใช้กีตาร์อคูสติคในการบรรเลง เพื่อไม่ให้เกิดความซ้ำซากจำเจ การสร้างทำนองท่อน C โน้ตทั้งหมดอยู่ในบันไดเสียง Fm ในท่อนนี้เป็นท่อนที่เด่นที่สุดของเพลง โน้ตที่ใช้บรรเลงจะเป็นโน้ตเซบิ์ตสองชั้นใช้กลวิธีการซ้ำโน้ต (Sequence Note) เพื่อให้ผู้บรรเลงสามารถจำโน้ตได้ง่าย โน้ตที่เลือกมาบรรเลงจะใช้โน้ตลักษณะอาเพจจีโอเพื่อให้บรรเลงได้แบบไม่ต้องเคลื่อนที่มือข้างที่กดโน้ตเยอะ บรรเลงทำนองร่วมกันระหว่างเบสและกีตาร์ในลักษณะยูนิซัน (Unison) คือการบรรเลงโน้ตเดียวกันทั้ง 2 เครื่อง โดยเบสไฟฟ้าจะบรรเลงมาก่อน 2 ห้อง จากนั้นกีตาร์อคูสติคจะบรรเลงร่วมกันในจังหวะที่ 3 ของห้องที่ 3 มีช่วงเสียงที่ห่างกันที่สุดคือคู่ 7 เมเจอร์ ช่วงเสียงที่แคบที่สุดคือคู่ 2 เมเจอร์

2.3 แนวคิดท่อนแสดงคีตปฏิภาณ

แนวคิดการแสดงคีตปฏิภาณได้กำหนดบันไดเสียงและโหมดที่ใช้คือ บันไดเสียงเมเจอร์ บันไดเสียงไมเนอร์ บันไดเสียงเมโลดิกไมเนอร์ บันไดเสียงเพนทาโทนิค อาเพจจีโอ บันไดเสียงโฮล์โทน โหมดดอเรียน โหมดลิดิเยน โหมดมิกซ์โซลิดิเยน โหมดลิดิเยนแฟลตเซเว่น โหมดดิมิเน้นท์ชาร์ปสับเอ็ด โหมดซูบเปอร์โลเคเรียน

สามารถสรุปได้ว่าการวิเคราะห์บทเพลงของ จาเนค กวิซดาล่า เพื่อสร้างสรรค์บทเพลงแจ๊สร่วมสมัย พบว่าสิ่งที่ทำให้บทเพลงของ จาเนค กวิซดาล่า มีความน่าสนใจคือคอร์ด การออกแบบเสียง (Sound Desire) การบรรเลงกลอง และทำนองเพลงที่จดจำได้ง่าย ผู้วิจัยจึงนำแนวคิดในส่วนของ คอร์ด การบรรเลงกลอง และแนวทางการแต่งทำนองไปใช้ในการประพันธ์เพลง เพื่อให้ประพันธ์เพลงแจ๊สร่วมสมัยในรูปแบบของผู้วิจัย โดยมีการใช้แรงบันดาลใจจากสิ่งที่ผู้วิจัยสนใจคือเรื่องราวภายในเกมที่ผู้วิจัยชอบเล่น มาใช้ร่วมกับแนวทางของ จาเนค กวิซดาล่า จนเกิดเป็นบทเพลง King Slayer ที่สามารถนำไปให้นักดนตรีแจ๊สสามารถนำไปบรรเลงได้ และยังเพิ่มบทเพลงแจ๊สร่วมสมัยที่เกิดจากผู้เล่นเบสชาวไทยอีกด้วย

อภิปรายผล

การประพันธ์เพลงโดยใช้เครื่องดนตรีเบสไฟฟ้าในเมืองไทยมีศิลปินมากมาย เช่น นรเทพ มาแสง, พิชรพงษ์ เรืองหิรัญ และณัฐพล ศรีจอมขวัญ โดยศิลปินที่กล่าวมานี้ ต่างมีผลงานอัลบั้มของตนเอง แต่การประพันธ์เพลงแจ๊สโดยใช้เครื่องดนตรีเบสไฟฟ้าในประเทศไทยไม่ได้รับความนิยม จึงจำเป็นต้องศึกษาผลงานของ จาเนค กวิชดาล่า เพราะเป็นศิลปินที่มีผลงานการบรรเลงเบสไฟฟ้าที่มีชื่อเสียง และผลิตผลงานเพลงของตนเองอย่างสม่ำเสมอ โดยอัลบั้ม The Union ซึ่งเป็นผลงานชุดล่าสุด มีเพลงที่ได้รับความนิยมมากที่สุดในอัลบั้มนี้คือเพลง Light Years

เพลง Light Years เป็นเพลงที่มีทำนองไม่ยุ่งยากซับซ้อน มีการดำเนินคอร์ดไม่กี่คอร์ด ซึ่งแต่ละคอร์ดมีเทนชันกำกับไว้ เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้บรรเลงสามารถด้นสด (Improvise) ตามความต้องการ ในด้านจังหวะก็ใช้รูปแบบของจังหวะเพลงฮิปฮอปมาประยุกต์ ทำให้เพลงมีความเหมือนกับรูปแบบเพลงสมัยนิยมแต่มีการเปิดโอกาสให้ด้นสด

จากผลการวิเคราะห์บทเพลง Light Years พบว่าการเคลื่อนที่ของคอร์ดสามารถนำไปใช้ประพันธ์เพลงในกุญแจเสียงไมเนอร์ได้ และยังสามารถนำไปใช้ในการประพันธ์เพลงในกุญแจเสียงเมเจอร์ได้ แต่ต้องมีการตัดแปลงคอร์ดบางคอร์ดเพื่อให้เข้ากับทางกุญแจเสียงเมเจอร์

Figure 6 shows a musical staff with two lines (treble and bass clef) in 4/4 time. The chords are: C (treble: C4, E4, G4; bass: C3), Em (treble: E4, G4, Bb4; bass: E3), Dm (treble: D4, F4, Ab4; bass: D3), C (treble: C4, E4, G4; bass: C3), Am (treble: A4, C5, Eb5; bass: A3), G7/B (Bo) (treble: G4, Bb4, D5, F5; bass: G3), and C (treble: C4, E4, G4; bass: C3).

ภาพที่ 6 ตัวอย่างการนำการดำเนินคอร์ดเพลง Light Years ท่อน A ที่ใช้ในทางเมเจอร์

Figure 7 shows a musical staff with two lines (treble and bass clef) in 4/4 time. The chords are: Am (treble: A4, C5, Eb5; bass: A3), G7/B (Bo) (treble: G4, Bb4, D5, F5; bass: G3), and C (treble: C4, E4, G4; bass: C3). The final measure is empty.

ภาพที่ 7 ตัวอย่างการนำการดำเนินคอร์ดเพลง Light Years ท่อน B ที่ใช้ในทางเมเจอร์

ภาพที่ 8 ตัวอย่างการนำลีเพลง Light Years ไปประพันธ์ทำนองเพลงใหม่

จากการวิเคราะห์แนวคิดในการแสดงคีตปฏิภาณของ จาเนค กวิซดาล่า ในเพลง Light Years พบว่า ช่วงที่เด่นที่สุดของการแสดงคีตปฏิภาณมีการใช้กลวิธี โครมาติก เอ้าท์ไซด์ (Chromatic Outside) สามารถนำไปใช้กับคอร์ดประเภทอื่นได้นอกเหนือจากคอร์ดทางไมเนอร์

ภาพที่ 9 การนำกลวิธี Chromatic Outside ไปใช้ในทางคอร์ดเมเจอร์

สำหรับแรงบันดาลใจที่สำคัญในการประพันธ์เพลง King Slayer ผู้วิจัยได้ใช้แรงบันดาลใจที่มาจากเกมลีสอ็อฟเลเจนท์ (League of Legend) นำมารวมกับผลวิเคราะห์บทเพลง Light Years ของ จาเนค กวิซดาล่า จนได้มาเป็นบทเพลง แจ๊สร่วมสมัยชื่อเพลง King Slayer

แนวคิดในเรื่องสังคีตลักษณ์ จังหวะกลอง และการดำเนินทำนองของเพลง King Slayer ได้รับแนวคิดมาจากเพลง Light Years โดยสังคีตลักษณ์ของเพลง King Slayer จะเป็นรูปแบบ ABC หรือ Rondo Form คือมีทำนองหลัก 3 ทำนองคือ ทำนอง A ทำนอง B ทำนอง C ท่อนทำนองของเพลง Light Years จะเป็นรูปแบบ AB หรือ Binary Form คือ มีทำนองหลัก 2 ทำนองคือ ทำนอง A และ ทำนอง B การดำเนินทำนองเพลงจะคล้ายกันคือ มีท่อนเกริ่นนำสลับกับทำนองหลังจากจบทำนองจะเข้าสู่ช่วงการแสดงคีตปฏิภาณเหมือนกัน

ตารางที่ 1 การดำเนินเพลง King Slayer

ท่อนเกริ่นนำ	แนวทำนองหลัก A	ท่อนเกริ่นนำ	แนวทำนองหลัก A	แนวทำนองหลัก B	แนวทำนองหลัก C	ท่อนแสดงคีตปฏิภาณ	แนวทำนองหลัก B	แนวทำนองหลัก C	ท่อนเกริ่นนำ
--------------	----------------	--------------	----------------	----------------	----------------	-------------------	----------------	----------------	--------------

ตารางที่ 2 การดำเนินเพลง Light Years

ท่อนเกริ่นนำ	ทำนอง A	ท่อนเกริ่นนำ	ทำนอง A ทำนอง B	คีตปฏิภาณ	ทำนอง A ทำนอง B	ท่อนเกริ่นนำ
--------------	---------	--------------	--------------------	-----------	--------------------	--------------

จากตารางพบว่าการดำเนินทำนองของเพลงทั้งสองเพลงมีลักษณะเหมือนกันเพียงแต่เพลง King Slayer มีท่อนทำนอง C เข้ามาเพิ่ม ในการดำเนินทำนองเพลง สามารถใช้รูปแบบการดำเนินเพลงรูปแบบอื่นที่นอกเหนือจากตัวอย่างที่ยกมา หรือลำดับท่อนทำนองใหม่เพื่อให้เกิดความน่าสนใจของเพลง โดยจังหวะกลองของเพลง King Slayer ได้แนวความคิดมาจากเพลง Light Years โดนวิธีการบรรเลงของเพลงทั้ง 2 เพลงเหมือนกัน

ภาพที่ 10 การบรรเลงกลองของเพลง King Slayer

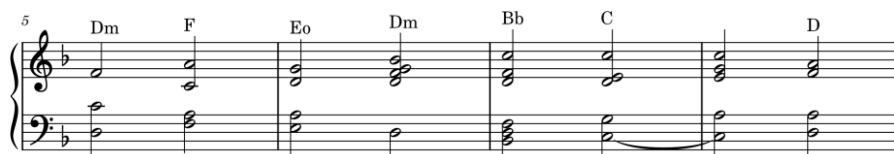

ภาพที่ 11 การบรรเลงกลองของเพลง Light Years

แนวความคิดการใช้คอร์ดในเพลง King Slayer ได้รับแนวความคิดมาจากเพลง Light Years มีความเหมือนกันตรงที่เป็นทางคอร์ดแบบไมเนอร์แต่วิธีการดำเนินคอร์ดต่างกัน การดำเนินคอร์ดของเพลง King Slayer มีการเคลื่อนที่เป็นทิศทางคือเคลื่อนที่แบบเรียงคอร์ดตามบันไดเสียง แต่การเคลื่อนที่ของคอร์ดของเพลง Light Years จะเคลื่อนแบบผสมระหว่างเป็นขั้นคู่และเรียงคอร์ดตามบันไดเสียง

ภาพที่ 12 การดำเนินคอร์ดของเพลง King Slayer

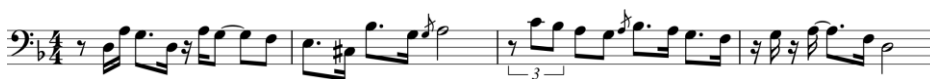

ภาพที่ 13 การดำเนินคอร์ดของเพลง Light Years

แนวทำนองของเพลง King Slayer ได้รับแนวคิดมาจากเพลง Light Years คือการดำเนินคอร์ดตามบันไดเสียง เป็นวลีสั้น ๆ ช้า ๆ เพื่อให้ผู้ฟังจดจำได้ง่าย ผสมผสานกับแรงบันดาลใจที่ได้มาจากตัวละคร ไชลาส (Sylas) จากเกม League of Legend ทำให้ประโยคของเพลงทั้ง 2 เพลงมีความแตกต่างกันแต่แนวคิดคล้ายกัน สามารถนำวลีอื่นมาใช้ในเพลงได้แต่ต้องอยู่ในทางกฤษฎีแจเสียงไมเนอร์

ภาพที่ 14 โน้ตทำนองของเพลง King Slayer

ภาพที่ 15 โน้ตทำนองของเพลง Light Years

ผู้วิจัยได้ประพันธ์บทเพลง King Slayer ในรูปแบบวงดนตรี 4 ชิ้น โดยมี การ Unison กับริยะหว่างเบสไฟฟ้าและกีตาร์ไฟฟ้า โดยการแสดงคีตปฏิภาณในเพลง King Slayer โดยบทเพลงนี้สามารถนำไปปรับใช้ได้กับวงดนตรีที่ต้องการบรรเลง ดนตรีแจ๊สร่วมสมัย

ข้อเสนอแนะและแนวทางการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

ดนตรีแจ๊สร่วมสมัยเป็นดนตรีที่มีพัฒนาการมาจากสมูทแจ๊ส (Smooth Jazz) และโมเดิร์น แจ๊ส (Modern Jazz) เป็นที่นิยมในช่วงศตวรรษที่ 21 ซึ่งแจ๊สร่วมสมัยได้มีการผสมผสานของดนตรีรูปแบบอื่น อาทิ ฮิปฮอป ร็อก และบลูส์ เป็นต้น แต่ยังคงมีการด้นสด (Improvise) แบบดนตรีแจ๊สไว้ แต่ไม่มีการด้นสดที่ซับซ้อนและมากเท่ากับบีบ๊อบ (Bebop) และ โมเดิร์น แจ๊ส ส่วนมากแจ๊สร่วมสมัยมีทำนองและจังหวะที่ฟังง่ายกว่าแจ๊สในรูปแบบอื่น ๆ

จากการวิเคราะห์บทเพลงของ จาเนค กวิชดาล่า เพื่อสร้างสรรค์บทเพลงแจ๊สร่วมสมัย ผู้วิจัยพบว่า บทเพลงของ จาเนค กวิชดาล่า มีหลายเพลงที่น่าสนใจ แต่เพลง Light Yesar เป็นเพลงที่มีการวางโครงสร้างของเพลงที่มีคุณลักษณะทางดนตรีแบบเพลงสมัยนิยม มีการใช้การดำเนินคอร์ดที่ไม่ซับซ้อน มีการใช้เทคนิคการบรรเลงแบบดนตรีแจ๊สมาสร้างสีสันทางดนตรีได้อย่างน่าสนใจ อีกทั้งยังเป็นบทเพลงที่ได้รับความนิยม นอกจากนั้นในอัลบั้ม The Space in Between ในปีค.ศ. 2010 เพลง The Space in Between ก็เป็นเพลงที่ได้รับความนิยมเช่นเดียวกันกับเพลง Light Years หรือ อัลบั้ม American Elm ในปีค.ศ. 2016 ที่เป็นการบรรเลงเดี่ยวเบสทั้งอัลบั้ม มีเพลง Poets Walk เป็นเพลงที่น่าสนใจที่จะศึกษาวิเคราะห์เช่นกัน เพื่อจะารู้แนวคิดการประพันธ์และการบรรเลงของ จาเนค กวิชดาล่า ได้กว้างขึ้น

สิ่งที่ได้จากการวิเคราะห์เพลง Light Years สามารถนำไปใช้งานในทางดนตรีได้หลากหลาย เช่น นำไปเป็นแนวคิดในการประพันธ์เพลง นำไปเป็นแนวคิดในการเรียบเรียงเพลงในรูปแบบดนตรีแจ๊สร่วมสมัย นำไปเป็นแนวคิดเรื่องคอร์ดไปผสมผสานกับจังหวะอื่น ๆ รวมไปถึงสิ่งที่ได้จากการวิเคราะห์การแสดงคีตปฏิภาณของ จาเนค กวิชดาล่า ที่สามารถนำไปพัฒนาความสามารถในการแสดงคีตปฏิภาณได้ ทำยสุดสำหรับการเลือกนักดนตรีที่จะมาบรรเลงบันทึกเสียงในงานประพันธ์เพลงก็มีส่วนสำคัญ เพราะนักดนตรีแต่ละคนก็มีความถนัดในแนวดนตรีเฉพาะด้าน จึงจำเป็นต้องเลือกนักดนตรีที่มีความรู้ ความเข้าใจในดนตรีประเภทนั้น ๆ

บรรณานุกรม

- กุลจีร์ บรรจุแก้ว. (2558). วิเคราะห์การบรรเลงคีตปฏิภาณของ อัดัม โรเจอร์ (Adam Roger) บทเพลงเซอร์ลีล. *วารสารดนตรีรังสิต*, 10(2), 7-16.
- จากรู ลิมศิลา. (2555). *การวิเคราะห์การบรรเลงคีตปฏิภาณของ คริส พอตเตอร์*. วิทยานิพนธ์ปริญญาตรีศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (สังคีตวิจัยและพัฒนา) บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ณปาน พิชัยกุล. (2559). *การวิเคราะห์เปรียบเทียบการพัฒนาโมทีฟในการอิมโพรไวส์ระหว่างเคิร์ต โรเซนเวงเคิล และวูล์ฟกัง มีธสเปียล*. วิทยานิพนธ์ปริญญาตรีศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (สังคีตวิจัยและพัฒนา) บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- เด่น อยู่ประเสริฐ. (2551). โครงสร้างดนตรีแจ๊ส. *วารสารดนตรีรังสิต*, 5(1), 31-42.
- Robert Rawlins & Nor Eddine Bahha. (2005). *Jazzology: The Encyclopedia of Jazz Theory for All Musicians* Winona : Hal Leonard.
- Ron Miller. (1996). *Modal Jazz Composition & Harmony*. Rottenburg am Neckar : Advance Music.
- Sandy Feldstein. (1983). *Practical Theory: Complete, Spiral-Bound Book*. New York : Alfred Music Pub.
- Ted Pease. (2003). *Jazz Composition Theory & Practice*. Boston : Berklee Press Pub.
- Wikipedia. (2562). *Janek Qwizdala*, [Online]. Available from : https://en.wikipedia.org/wiki/Janek_Gwizdala. [26September 2562].